

Zdiby a Mělník se nebály Norských fondů

31.5.2024 - | PROTEXT

Vše začalo v roce 2022 spoluprací univerzity, obcí, ziskových a neziskových organizací, které se spojily za účelem měření kvality ovzduší kolem Dálnice D8. Měření probíhalo ve 14 lokalitách podél dopravní sítě TENT-T v Mělníku, Zdibech a Ústí nad Labem v rámci projektu TENT AIR. Do spolupráce byla zapojena také norská společnost Norsk Energi, která na základě naměřených dat vytvořila model šíření znečištění ovzduší. Data současně analyzovala Vysoká škola Báňská TU Ostrava, na jejichž podkladě vznikly ve všech 3 zmíněných obcích akční plány ke zlepšení čistoty ovzduší.

Výsledky akčních plánů na sebe nenechaly dlouho čekat. Aktivní zapojení Mělníku a Zdib v projektu oběma přineslo unikátní možnost zapojit se do navazujících výzev Norských fondů zaměřených na zelená opatření a senzorické měření.

„Když se objevila možnost podání navazujícího projektu na náš akční plán z Norských fondů do 5.1.2023, byl už listopad. Psaní žádosti ve spolupráci s krajinářskými architekty jsme obětovali vánoční svátky a oslavy Nového roku, ale když se dnes projdu kolem už vysazené zeleně, vím, že to stálo za to. Jakmile se zeleň významněji zapojí a rozroste, bude obec navíc nejen zkrášlovat, ale také pozitivně přispěje k absorpci škodlivých látek, zachytávání prachových částic a podpoří v obci příznivější klimatické podmínky,“ říká starostka obce Zdiby, JUDr. Eva Slavíková.

O výsadbu stromů obce žádaly v rámci výzvy Stavanger vyhlášené Státním fondem životního prostředí. Ve výzvě bylo nakonec rozděleno celkem 49 milionů Kč. Z toho celých 29 milionů získal Mělník a Zdiby v rámci 3 projektů.

Mělník, Zdiby a obce na 40 km úseku podél dálnice D8 využily další finanční prostředky také na instalaci a provoz senzorů měřících kvalitu ovzduší ve vybraných městských a obecních částech. Ty byly vybrány na základě již zmíněného předchozího měření, které proběhlo právě v projektu TENT AIR, a identifikovalo je jako oblasti s největším zatížením z lokálních topenišť.

“Jako jeden z hlavních přínosů projektů vidím ovšem také, že se podařilo propojit univerzitní soukromou, neziskovou sféru a jednotlivá města a obce do velmi aktivní a rychlé spolupráce. Ne tak často se stává, aby se vědecké výzkumy přímo aplikovaly v konkrétních výsledcích na území měst a vytvářely efektivní spolupráci,“ říká Jana Panáčková Feixová, administrátorka části projektů.

Mělník i Zdiby diskutovaly konkrétní hodnoty benzoapyrenu a jeho souvislosti s vytápěním v lokálních topeništích. Ukazuje se, že bude potřeba občany přesvědčit, aby používali co nejlepší spalovací zařízení a spalovali správně kvalitní suroviny.

“Přestože výsledky měření čistoty ovzduší jsou v současné době optimistické, můžeme očekávat změnu situace v roce 2030, kdy budou zpřísněny emisní limity. Nejenže nároky obyvatel na zdraví a životní podmínky stále rostou, ale i zpřísnění limitů na polovinu v roce 2030 znamená, že budeme muset realizovat řadu nových opatření na zdrojích znečištění,“ uvádí Mgr. Jiří Bílek PhD. z Vysoké školy Báňské TU Ostrava.

ČTK Connect ke zprávě vydává obrazovou přílohu, která je k dispozici na adrese <https://www.protext.cz>.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/zdiby-a-melnik-se-nebaly-norskych-fondu/2525964>